

N°. 24.

Maksa par gabdu: Mahjas weests 1 rubl., pastes nauda 60 lap.

1874.

Rahdita j s.

Ceššemes sinas. No Rihgas: Hamburgas fohlu darbi, — behdigi notifikumi. No Wezz-Beebalgas: F. Schilling. No Mahlpils: jauna meitešču fohla. No Werro: nelaimigs atgaddijums. No Jelgawas: teizoma bilbe. No Pehterburgas: meera teefas. No Pinnu semmes: lohpu audšchana. No Dergunowlas: breesmiga truffa.

Ahrsemes sinas. No Mahzijas: kaitolu fapulzes spreedumi. No Brehneres: laufaimneezibas leetu isstahde. No Bihnes: labbidas augšchana. No Franzijs: strihds. No Spanijas: Karliski fatauti. No Rujorkas: Marmona seeru bušchana.

Jaunatahs sinas. Pagasta waldbas. Peesihmejums. Paelikumā. Wezzais fohlmeisters Wihtols un winaa familija. Nowolats un balteris. Graudi un seedi.

Ceššemes sinas.

No Rihgas. Rihgas politechnikas nammā irr islikti fohlas-darbi is Hamburgas fohlahm. Schee darbi pehrngabdu Bihnes pafaules leetu isstahdischanā eepelnijahs leelu usflaweschanu un irr taggab us Rihgas luhgšchanu schury atfuhtiti deht isstahdischanas. Schee irr is Hamburgas kauschufohlahm un pastahw is fohlu, daschadu ammatneezibas un meiteau-fohlu sihmejumeem un rohkas-darbeem.

Wehl no Rihgas. Swehtdeenu tai 16tā Juni pullsten 10ds rihdā atradda pakahruschohs weenu 51 gabdu wezzu wihru, ar wahrdu Mahrz Luzs. Kapehz Luzs few gallu darrijis, naw sinams. Tai 14tā Juni noslihta Daugawā, pee lohkeem strahdams, weens strahdneeks, ar wahrdu Pachom Matrejew.

No Wezz-Beebalgas. Wezz-Beebalgas biju schais mahzitajs, F. Schilling, kā B. w. sinno, irr 20tā Mai mirris un 23. Mai Wezz-Beebalgas tap pds paglabahs. Preesch kahdeem 8 mehnescheem winsch no schahs draudses atschlihrs un Beshu

tuwumā (Floridā) nomettahs dšihwoht. Wifspahrigu pateizibu schis wihrs irr nopelnijis zaur jauno Wibsemes dseefmu grahmatu, pee kurras winsch irr dauds strahdajis, gan wezzas dseefmas pahrlabodams, gan jaunās pahrzeldams. Wezz-Beebalgas draudsei schis kreetns wihrs paliks dahrgā peeminā.

No Mahlpils draudses. Wibrokas muischā tiks, kā mums teel sinnoht, no 1ma Oktober fahloht, cetaita draudses fohla preesch meiteescheem, tur fohlones neween fohlas mahzibas, bet arri wahrischanā, rohkas darbds u. t. pr. tiks mahzitas. Mahzibas laiks buhs no 1. Oktober lihds 23. April; fohlas nauda irr 6 rubli un pee tam wehl dohdama deputate, kas pehz taggadejas zennas kahds 41 rubl. istaifa; bet scho deputati warr arri ar naudu atlihdšinaht. Klahatalas sinas dabujamas Mahlpille pee fohlas waldbas.

No Werro teel „Ehsti Postimees“ sinnohts pahz kahdu behdigu notifikumu. Nenges draudse, pee Hannias muischas peederrigās mahjās, ar wahrdu Mahwa, kahds 13 gabdu wezs sehns tai 26tā Mai wedda sirgu us meschu. Wesdams neturreja pawaddu rohā, bet to peesehja pee kahjas. Sirgs, laikam fabaidihts waj arri newilschus, fahla tezzeht, tad fkreet leelā ahtrumā zaur meschu, brehdamu sehnu, kas pawaddu ahtrumā newarreja atraisht, lihdsā raudams un to pa almeneem un zelmeem wasadams, bes ka pee tam kahds buhtu warrejis nelaimigo glahbt jeb tam lo lihdscht. Pee kahdas zittas seh-tas mehlat atradda sirgu pee kahda lohla stahwam un sehnu pee pawaddas ar affinim aptraipitu un nogallinatu. Ne retti arri pee mums us sem-

mehm redj sehnus, kas sirgus wedsami pawaddu ap fallu leel jeb arri pee ferwis peeseen, tapeh; gan buhtu us tam jarangahs, lai tas nenoteef, jo zil drih; nelaima warr notift, to rahda augfcham minnetais notiffums.

No Jelgawas. Jelgawas realskolas fkolbotajs un Pehterburgas akademijas sfunstmalderis, Julius Fedders f., weens no Baltijas dehleem, dsimmes Widsemneeks, kas zaur fawahm jaukahn ektaspehrwes bildehm (Landschaften) irr tahtu pasihstams, bija pehrngadd' jauku bildi mahlejis pah; to pohstu, to pasihstamais weefuls Widsemme padarrija, un scho bildi Fedders f. eesuhstijis Pehterburgas sfunstakademijai. Akademija minneto bildi nosuhstijuse us Londones sfunstsleetu isstahdi, tur to Persijas Schahs par 80 mahzinahm sterliu (tahdeem 600 rubl.) nopirjis. Ta nu Jelgawas flawenais darbs no-eet us Persiju. Latw. am.

No Grobinas puffes Kursemmē teel Latw. a. rakstih;ts, fa tahda garra aufsta preefschwaffara ar faufu un affu seemeta wehju, tahds schogadd bijis, ilgi ne-effoht redsehts. Tiffai diwi reis ween 4 nedbetu laika druzin lijis: krusta deenā un waffaras fwehtkōs, tur lauzini druzin atspirga. Waffaras fwehtkōs wehl nebija behrseem lappas isplankufchas, tadeht fwehtkus pahrlaida bes pufschteem. Nulle tif gadda zetorkni, kas atnahja ar waffara wehju un filtumu pee 21 graddeem — tohti sebbu eefahth;ts ishti pawaffara preeli, fahlite fahla sah-toht, tohti fakkus, jaunus fwahrkus uswilt, lagstigalla kruhmōs pohgoht un wiffa dabba gawileht. Rudsi jaw wahrpās lihgojahs, firni, aufas, lehtfchi un ahboltinsch falko un garrumā steepjahs. Kweefchi arri steidsahs augt. Kā rahdahs, tad buhs faufa waffara. Ar bakkahm schur un tur behrni sirgst, irr mirst.

No Pehterburgas. Kā Pehterburgas awife (P. gas.) stahsta, tad gadda laika Baltijas gubernijas dabbuschoht meera-teefas. Tais listumōs, kas preefsch widdus-gubernijahm dohti, tiffchoht daschi nosazijumi pahrgrohsiti, ta par prohwi meera teefneschi tiffchoht zelti no landtageem. Widdus-gubernijas winnus zell semstibas.

— Ta Pehterburgā pastahwedama Baltijas leetu komiteja (Остзейский комитетъ), us dohmenu-ministera preefschā-lifschanu irr spreeduse pah; to, fa turpmah; buhwokhli un malka dohdama preefsch daschahm eeriktehm is krohna-mescheem. Lihd; schim lohli preefsch magasinu, fkolhu, flimneeku- un nabagunammu buhweschanas un malka preefsch winnu fildifchanas is krohna mescheem par welti dohta, jo tas israhbijahs par wajadsihu. Tai 1869 gaddā tahda lohlu dohschana bes malkas tiffa zittās gubernijas nozeltā; paliffa tiffai wehl Baltijas gubernijas. Peh; Baltijas leetu komitejas augfcham minneto spreeduma, nu arri Baltijas gubernijas turpmah; ne-effoht nelahda ihpafcha wajadsiha, lohkus is

krohna mescheem atlaist ta fa fennaf. Tadeht waijagoh;: 1) nozelt krohna-lohlu dohschānu bes malkas preefsch faimneezihas wajadsihahm laufu pagastōs; 2) atwehleht dohmenu ministerim to teefibu, par pufshāudu doht buhwokhus preefsch fkollahm, ja peerderroscha fkolhas-waldiba winnu wajadsihu apleezina.

Wehl no Pehterburgas. Mufsu augsta Kunga un Keisera brahlis, leelfirsts Konstantins Nikolajewitsch irr tai 13tā Juni no Pawlowskas un mufsu augsta Kunga un Keisera dehlis, leelfirsts Wladimirs Alekxandrowitsch irr tai 14tā Juni pulsten 9nōs rih;ta no Warschawas dselszjetka stanzijas, Gatschinas, aisbraufufchi us ahrsemmi.

No Pinnu semmes. Kā Kreewu laufaimneezihas awife sinno, tad Pinnu semmē lohpu audschana un mohderneeku buhschānu arweenu teel plashata. Pinni to atsinnufchi, fa ar semkohpibu ween winni nespehjoht istift un tapeh; fahla wairaf ar lohpu audschānu nodarbotees un leelas mohderefchanas eetaisih;ts. To darridami winni dauds petnas panahkufchi, fa to ar flaitkeem warr apleezinaht. Kamehr fennaf no Pinnu semmes tiffa iswestas tahdi 3 millioni mahzinahm fweesta, tad jaw tai 1868tā gaddā jaw tahdus 12 millionus mahzinahm fweesta warreja iswest. Pinnu semmē taggad irr tahdas 12 fkolhas, tur mohderefchānu (peenafaimneeziha) mahza. Pee leelakeem gruntineefteem atrohd wiffur labbas mohderefchanas eeriktes. Mahzitas peenafslauzejahs dabuh;no krohna peepalihdsibu. Pee mohderefchanas usplankufchanas dauds to arri palihdsejufchas tahs gohda-malkas, to semkohpju beedribas dahwina; wianahs dauds pastubbina.

No Dergunowkas teel Samaras awifei sinnohts pah; tahdu breefmigu kruffas negaisu, kas leelu flahdi padarrijis. Tas bija tai 30tā Aprili. Gelam kruffa fahla birt, bija fazehlfufchs breefmiga auka, kas 10 minutes plohsdamahs wairaf wehjadfirnawah; salauja, schohgus un wahrtus apgahja, ehlahm juntus nozehla. Tad tahdas 10 minutes kruffa birra, kurras graudi tif leeli bija fa wistu ohlas. Peh; kruffas lihja tahds leetus, fa ih;fa laika us lihdsenu weetu uhdens lihds zekkeem fneedja. Kad nu breefmigais leetus bija apstahjees, tad Dergunowkas eedsihwotaji nosteidsahs pee uppes dambji bija pah;pleh;ti, tiffi nozelti, semme ar kruffu apflah;ta. Sirgi, tekti un aitas, no kruffas apstifti peldeja uppe. Tahdas trihs werstes ais Dergunowkas effoht wehl leelata kruffa birruse, tahdi leddus gabali, fa soh;u ohlas. Laudis, kas tahdu negaisu wehl nebija peedsihwojufchi, dohmaja, fa jaw pasaufei gals buhschoht. Stahde irr tohti leela: 250 aitas gahja pohstā, waj nu no kruffas nofstas jeb noslihzinatas, tapat 23 sirgi un 15 tekti; Wairaf fa 100 deffetinas radsu fehjas pawiffam nolappatas. Arri zilweli, kurreem negais; us flaiju laufu usbrukka, tiffa dauds apflah;deti. Augfcham minnetas awifes

finnotajš pats redsejis, ka kruffa labdam gannam galwu affinainu faſtituſe un uš meefahm taš daſchu fillu bruhzi dabbuja.

Uhrſemmes ſinnas.

No Wahzijas. Wahzijas walſts liſſumi tag-gad faſtahditi un winnu pahſpreeſchana nobeigta, pee lam labduš feſchus gadduš iſchalli ween beš mitteſchanas ſtrahdajuſchi un zaur to Wahzu walſts nu arri no liſſumu-puffeš ſaweenota. Rahti ſchee liſſumi, un ihpaſchi labdas pahrgrohſiſchanaš un peelikliumi klaht peenahluſchi, taš wehl naw wiſſ-pahri ſinnamš, tapehž arri jo plaſchaa ſinnas wehl awiſeš pahſ teem ne-atrohdam, bet tiſdaudš jaw awiſchneeki ſinn paſinnahot, ka zaur minneteem liſſumeem daſchi labbumi Wahzijas teeſaa-buhſchana tiſchoht panahkti. Wiſſai Wahzijai buhſchoht weenadi liſſumi, un taš effohť leelš labbumš. Ka ſchohš liſſumuš eeweddoht neſahdi ſawelli neraſſeeš, to warr drohſchi fažziht, tapehž ka no wiſſahm Wahzu walſtim, kaš Wahzijai peederr, weetneeki pee apſpreeſchanaš klaht bijuſchi.

— Mainzeš pilſſehta ſchinniš deenáš tiſſa noturreta fattotuſapulze, kurrá tiſſa daudſkahrt aſſi pahſpreeſti un ſtipri aiſkerti muhſu laiku zenteeni, ka ſapulzeš ſpreedumi to ſklaidri apleezina. Tee jo eewehrojamee ſpreedumi, kaš naidu iſrahda prett ſatru břihwprahťigu buhſchana, irr ſchahdi: 1) jaunu laiku žiwiliſazija (jaunu laiku darboſchanaš, ženſchanaš un prahťa-apgaiſmoſchana) neſaderroht ar baſnizu; karroſchana prett baſnizu pee tam wainiga, ka taggad leelaš neſahťtibaa ſadſihwe noteekoht; wiſſu warretu uš labbu greeſť, bet tiſſai zaur to, kaš pahweſtam tiſtu atdohta winna bijuſcha laižiga walſtiba (politižiga patſtahwiba) un wezzahš teeſibaa. 2) Lauſchu labklahſchana i effohť ſchahdi eeſtahdijumi par ſlahdi: ka Wahzija effohť ſabeedrota walſtiba, ka liſſumš effohť pahſ jeſuitu iſrahdiſchana, ka ſtohlu waddiſchana ſtahwoht walſts waldbibaa rohťaa, ka effohť břihwprahťigi laiku-raſti u. t. pr. 3) Teem liſſumeem ne-effohť neſahda ſpehťa, kurri neſaderroht ar Deewa un Jeſuš Kriſta hauſchteem un baſnizaš eeſtahdijumeem, un tapehž effohť atraidami wiſſi waldbibaa preeſchraſti par biſlapu teeſaſchana un biſlapu ammatu iſdarriſchana, kurri no waldbibaa nihreem eezelti. 4) Buhtu ja-uſaizina wiſſi kattoti, lai pehž eeſpehſchanaš aiſſtahwetu wiſſaa baſnizaš un winnaš kalpu-teeſibaa, kaš nahktu ušbruſchana no kurras puffeš nahđama. — Rahtuš no ſpreedumeem Mainzeš fattotu ſapulze laſſitajam paſneegušchi, arri ko peeminneſim pahſ fattotu prettoſchanoš žittáš weetáš. Ta par prohwi Pohſeneš un Gnehſeneš konſiſtorijaš leedžahš želt jaunu biſlapu, jo wezzaiš (prohti Ledochowſkiš, pahſ kurru jaw ſennaf ſinaoſahm) wehl effohť ammatá; winnaš newarroht prett ſawu ſirdſapſinnu un ſwehreſtibu darriht. Tureenaa Pohťu awiſe (Kurijer Pognanſki) uſaizina mahžitajuš un nemahžitajuš, lai wairš neſlauohť

taggadejeem baſnizaš preeſchneekem, jo tee effohť waj nu no waldbibaa eezelti waj arri ta eebaiditi, kaš wairš neſtrahdajuht, ko baſnizaš liſſumi no teem praſſohť; bet waižagohť nogaidiht pawehleš no labdaš fleppeneš baſnizaš-teeſaa, kaš pa fleppeneem žekkeem dohſchoht kaſtram ſinnu, kaš buhſchoht jađarra. Labda uſaizinaſchana nu ſklaidri iſſaſka, ka Pohſene teeť dumpiš ſagattawohťš. — Ka rahdabaš, taš gan Kulmeš biſlapš, von der Marwiš, buhš no Wahzijaš biſkapeem taš, kaš drihš tiſš žeeťi ſanemťš; jo no Marienwerderaa teeſahm aſſubtihtš uš Elbingu raſtiš, kurrá Elbingaa aprinka teeſai teeť praſſihtš, waj preeſch Marwiža kunga Elbingaa aprinka teeſaa žeeťumá ruhmeš buhtu žeh labdaš eeritteš preeſch tam wehl buhtu iſdarraamaš. Ža tur nu waižadſigo ruhmi warreš ſagahdaht, taš Marwiža kunga dabuhš ſawu eepelnitu žeeťuma ſtrahpi Elbingá noſehdeht. Garridſneeku rihtoſchanoš un prettoſchanoš prett waldbibaa břihwprahťigeem liſſumeem apſtattoeš jaſaſka, ka no abbaht puffeem ar wiſſu ſpehťu, gudribu un duhſchibu žihnahš; kaš wirrohťu dabuhš, to nahlamiba mumš rahdiš, bet tiſ daudš no paſauleš ſtahſteem ſinnam, ka tur, kur wezzu laiku ſihwee aiſſtahwetaji ar prahťigeem un apgaiſmoteem jaunu laiku draugeem žihnahš un ſpehťoſahš, tur beidſamee mehđſ wirrohťu dabuht.

No Berlineš. Nahwigaa muſchaa Berlineš ſchinniš deenáš deeſgan liğgaš padarrija. Rahtam gimnaſijaš ſtohlneekam bija maſš augonitiš uš waiga. Uš ſcho augoniti ušmettaš muſcha. Wiſch muſchu aiſdſinna, bet tuhťit pehž tam wiſch ſajutta leelaš ſahpeš, waigš lohti ušpampa, jauneklim uš guľtu bija janoleekahš un pehž labdahm deenahm wiſch bija nomirriš.

No Brehmeneš. Preeſch labdahm deenahm tiſſa Brehmeneš pilſſehta atlahta ta ſemlohpju leetu iſſtahdiſchana, kaš leeliſtam irr iſrihtota un baggati ar iſſtahdamahm leetahm tiſſuſe apgahdata. Šchi iſſtahde ſtahw ſem Wahzijaš trohna-mantineeka apſargaaſchanaš. Wahzijaš trohna-mantineekam un žitteem tur buhdameem firſteem par gobdu tiſſa no Brehmeneš ſenata iſrihtota gohda-maltiťi, pee kurras trohna-mantineekš, Brehmeneš pilſſehta i laimi ušdſerdamaš, ſwarriguš wahrduš runnažis. Wiſch ſawu runnu ſahđamaš fažziš, ka dſerroht uš wezzahš břiwhahš walſts-pilſſehtaš labklahſchanoš, kurras muhroš wiſch par weeſu peemidtoht. Ihpahſchu preeku un apmeerinaſchana wiſch atahdoht eeſch tam, ka Brehmene, kur Wahſſemmes tirgoſchana plaulſtoht un leela ſaeefchanaš-weeta arweenu effohť, — ka Brehmeneš nodohmajušchi iſrihloht eeſchſemmes leetu-iſſtahdiſchana ſemlohpibai par labbu un ſawu nodohmu arri lohſchi iſdarrijuſchi. Špehťi un darbi, kaš, pahrwirſchu apſlattoteeš, iſrahđoteeš lá lohpá neſaderroſchi, teeťohť zaur taggadeju laiku zenteeneem ſaweenoti, lai žiťš ar žittu žendameeš wiſſpahrižai labklahſchana i par labbu

strahdajoh. Lai ammati plauktu, par to effohjt jaruhpejabs latram, lam tautu labllahfchanahs un lauschu tilliba ruhpoht. Gan neweens neleegfchoht, la no wiffahm eeritkeh un ammatu buhfchanahm ihpafchi semkohpiba, kurras usplaulfchana latrai lauschu-lahrtai ruhpoht; ar semkohpibas kuplofchanu effohjt zeeti saweenota wiffas zilwezibas tabtaka attihstifchanahs. Wiffu Wahzu semkohpju wahrda, pee kurream peederrecht winnam tas gohds effohjt, winsch isfallohjt sawu pateizibu isstahdes waddoneem un wiffaem, las pee schihs isstahdes palihdsejuschi; winsch pateizotees arri teem ahrsemneekem, las leetas us isstahdi fuhstijuschi. Sawu ihfu, bet swar-rigu wahrdu pilnu runnu beigdams, trohna-mant-neels isfauza augstu laimi Wahzu walsts-pilssehtai Brehmenei, winnas senatam un eedfchwotajeem. Safchu fchelnisch usdsehra laimi Wahzu keisaram, trohna-mantineels; zitteem Wahzu walbineekem un Brehmenes walbidams birgermeistars trohna-mantineelam.

No Bihnes. Austrijas semkohpibas ministerija islaiduse sinnas pahr to, la fchogadd Austrija labbiba augufe. Laits zaur zaurim nemmoht bijis tohti auglign, ta la Juni mehnescha eefahkuma labbiba brangi stahwoht, weetahm tohti labbi augufe, weetahm mehrenus ruddens-augtus apfohlidama. To ihpafchi no rudseem warr fazzihjt. Juni mehnescha eefahkuma gan bija neretti pehrtoni ar stipru leetu un kruffa, bet flahde naw leela padarrita. — Nesenn larra ministers barons Kuhns no sawa ammata atlahpahs un tas effohjt zaur tam notizzis, tapehz la starp ministeri Kuhnu un erzherzogu Albrechtu bijuse nefatizziba, un til lihds ta zehlfeseh, tad jaw fahfuschchi dohmaht, la Kuhns atlahpschotees un jaw preesch diwi gaddeem to sinnajuschchi. Pahr ministera Kuhna atlahpschanohs no ammata taggad Austrijas awises dauds raksta un fapreeschahs; tad arri daschi pahr to brihnejahs, las us keisara rakstu, las Kuhnam tizzis peefuhstihhts, effohjt truhzis ministeru preeschneela Andraffij parafhts.

No Franzijas. Pahr to strihdi starp Gambettu un grabfu Sent-Kroa (Sainte-Croix) schahda sinna grabfs Sent-Kroa Gambettam bija par gihmi eefittis, un tillä tamdeht noteefahhts ar 6 mehneschu zeetuma strahpi un 200 franku strahpes malfschanu. Bet ar to wehl strihdhis naw beidsees. Rahda awise, republikaneeschus tohti aislerdama, ihpafchi Gambettam usbruhjt un winnu lihds ar republikaneeschem nosauldama par teem leelakeem blehschem, sagteem un flepkawahm. Schihs saimoschanas deht kahds republikaneets sawas partijas wahrda usazina minnetas awises redaktori, Kaffanaku us duelli. Kaffanaks scho usazinaschanu peenehma, fazzidams, la schis un zitti redakzijas lihdsstrahdneeki wiffu pirms til gribboht schautees ar reblikaneeschu tautas weetneekem un ihpafchi ar Gambettu. Kad nu dabbuta sinnaht, la lats minnetas awises lihdsstrahdneeks tilfchoht usazinahts us duelli, tad wairaf la 50

Bonapartisti peeteifuschees pee redakzijas, lai winnus par lihdsstrahdneekem peefihmejoht. Us tahdu wihst tab isnahls ihstis duellu karfch. — Bonapartisti taggad jaunu awisi Marselkas pilssehta apgahda un to laudis laisch, kurra buhfchoht tohti lehta.

No Spanijas. Karlsteem klahjotees taggad flitti. Rahdi 12,000 Karlisti, las sem Don Alfonso waddifchanas stahwoht, tilluschchi pee Alkoras stipri fakauti. Estellas pilssehtu Karlisti atstahjuschi, kurru winni gribbeja uswarreht, un nomettufchees pee Monte Farra (falneem). Estellas wiffa apgab-balu winni gluschchi ispohtijuschchi, wiffas ehdamas leetas, rattus un sirgus lihds panemdami. — Karlistu karfch jaw fenn buht beigts, ja Don Karlos nedabbutu palihdsibu no Franzijas, prohti no keh-nianeeku partijas, las winnam dewufe larra riklus un zittas preesch karroschanas wajadstigas leetas, un winnam pat patwehroma weetu peefohlijuse, ja winnam wajadsetu. Spanijas taggadeja waldbiba, las no schihs palihdsibas bija sinnaht dabbutuse, kahdas darrifchanas deht pee Franzijas waldbibas rakstidama, bija to zerribu isfazzijuse, la Franzija turpmal Spaneeschu dumpineekem (Karlsteem) wairs nepalihdsetu, la to darrijuse. Spaneeschu tauta tohti faihgupe pahr to, la Franzija Karlsteem palihdsoht un Franzuschchi jaw ilgu laiku naw tilluschchi ta eenihdeti no Spaneeschem, la taggad. Sennaf, tad wehl Franzijai bija leela larra-spehku warra Gropä, tad winnai gan mas to waidseja Spanju eewehroht; bet taggad tas irr zittadi: Franzijai wairs naw bijuse warra un spehls ua ja winna turpmal karra fahktu, tad tas newarr winni buht weenalga, waj Spaneeschi, winnas rohbeschneeki, winnai irr draugi waj eenaidneeki. Lai Spanijai taggad leelas julfchanas un winna sawus spehkus tapehz taggad newarr peenahlami attihstihht, tad tomehr ar laiku dauds las warr pahrgrohfstees, Spanija, pee meera nahfufe, warr palikt stipra walsts un ja tad winna wehl irr Franzijas prettineeze, tad winna, Franzijai karra weddoht, warr leelus lawekkus zelt. To wajadseja Franzijai apdohmaht un wolti pee Spaneeschem launu prahtu prett fewi nefazelt.

No Newjorkas. Gelfch Amerikas fabeedrotahm brihw-walstim atrohdahts weena ihpafcha tizziba, kurras lohjelkti teef nosaukti par Marmoneem. Marmonu tizziba, las pa leelakai dafkai pehz kristigas tizzibas turrahts, atkauj saweem lohjelkteem, ta pat la Turkeem, dauds feewas prezzeht. Schinnis deenas tillä spreeshts walsts fapulze, la Marmoneem buhtu ais-aisleedsams dauds feewu turreht. Daschi fapulzes lohjelkti schahdam preeschlilkumam pretti stahjahs, peerahdidami, la Marmoni zittadi effohjt kahrtigi un gohdigi zilweht. Dauds feewu buhfchanu arri fapulze nehmahs aisstahweht kahds Marmonu apustulis un tapehz arri dauds klauftaju bija fapulzejuschees. Tabtaka pahrspreeschana tillä peeminnehts, la wiffas apgaismotahs walsts effohjt aisleegts

wairaf la weenu feewu prezzeht, un tas diwi feewas apprezzejis, teef ar grubtu fohdu fohdihst; tapehz arri Amerikas fabeedrotahm brihw-walstim peenahstohs, dauds feewu buhschenu Marmoneem aisleegt. Kà leekahs, tad arri tiks ar laifu aisleegts. Kad apdohmajam, la dauds feewas prezzeht irr pa dalkai wehrgu buhschana un leela apgrehziiba prett feeweefchu zilwela teefbu, tad gan warram preezatees, kad tahdu nebuhschenu rauga apppeest.

Jaunakahs sinnaas.

No Berlines. 17. (29.) Juni. Firfts Bismarks fawu aisbraufschenu atlizis us wehlatu laiku. Baltijas generata-gubernators, firfts Bagration, aisbrauza us Dresdeni. — Spaneeschu waldibas karra pulki stahw pee Estel-las. Karlsteem atkahpschanaahs irr apgrubtinata. — No Madrides. 14. (26.) Juni. Weens Karlistu karra pulks no pufs til leela waldibas karra pulka tizis fakauts.

Pagasta waldiba,

jeb

pagasta wezzakajs un weetneeku pulks.

(Skatt Nr. 23. Weigums.)

Pehz mannam dohmahm schi buhschana irr schi: Kà neweena walsti, neweena tauta, neweena zilwelu fabeedriba newarrejuse, nedf arri lahdu reis warrehs laiziga un garriga labklahschana felt un luplotees, ja tahm kreetnu waddonu truhst, tapat arri weena pagasta lohzeekem nekad nebuhs eespehjams, bes fap Prattigas, pagasta labbumu melledamas galwas few par labbu ko pastrahdaht. Un wismasaf wehl tad, kad pagasta lohzeeki lahds jaun-eeweddamas, labbas un teizamas eeriktes wehrtibu, — un lai ta arri zil labbuma pagastam wehlat spehtu atnest, — nespehj kà nahlahs atsiht. Katrai leeta, lai arri ta huhtu zil labba un teizama, irr arween papreelschu pastahwiba ja-iskarro, itt ihpafchi, kad to pee garrà ne-attihstiteem tumfscheem laudim grihb eewest. Bet schè tad nu arri wihri wajadsiigi, kas ne-apnikluschi un pastahwigi preelsch tahs karro, lihds eesahsts karfch lihds gallam iswests. Drohschi tizzu, la arri tee pagasti, kas to atsihschenu, laika-straumei lihds dshtees, jau eemantjuschi, un tadeht par floblahm un zittahm pee garra lohpschanas wajadsiigahm buhschanaahm itt uszihtigi gahda, nebuhs wifs kà pa fapneem pee tahs tikluschi, bet buhs arri deesgan fawâ starpâ zihnijschees, lihds kamehr pee mehrka kluwusch. Buhs hijusch teem fawi waddoni, kas par nekahdeem grubtumeem nebihdamees, rohlas pee arkla likluschi, naw wairs atpalkat stattijschees. Kur nu kahdeem pagasteem tahdu duhschigu un fap Prattigu waddonu lihds schim truhzis un wehl fcho-brihd truhst, tur gan tas itt teescham tà warreja notikt, kà laudis lihds scho baltu deenu palikka garrà apppeesti wehrgi, kaut gan pehz meefas jaw wairaf neta 50 gaddus brihwi.

Pehdigà laikà, t. i., kamehr „pagasta likkumi“ jau Baltijas gubernija eewesti, irr pagasta waldiba jeb ihfaki: pagasta wezzakajs, pagasta waddons jeb

galwa. Kur nu galwa, tur arri lohzeeki, un kur lohzeeki tur galwa; zittadi nekahds dschwneeks naw dohmajams. Galwa irr tas meisters, kas wiffus zittus lohzeekus pehz wajadstibas wadda un rihto. Irr nu galwa tahds meisters, kas fawu ammatu gruntigi sinn un faproht, tad gan winna waldischana un rihtofschana aisween par to gahdahs, la lohzeeki tà kustahs un strahda, la tee ne wis few par pohstu, bet par ustaischenu strahda, un ja kahds lohzeekis lahdu reis kaut-kà fahrgst, tad winna leelalahs ruhpes irr, par to gahdaht, la tas atkal drihf atfahrgst, jo winsch sinn, la, kad weens lohzeekis zeefsch, zeefsch wiffa meefa, un la tiklai tad ween meefai labbi klahjahs un ta irr ihsti pilniga, kad katrs lohzeekis warr fawu peenahkumu kà nahlahs ispihbht. Bet kur nu pagasta wezzakajs naw tahda pagasta galwa, kas fawus pagasta lohzeekus tà sinn waddiht un rihtoht, tur tee arri nelo labba newarr isdarriht, bet stahw waj nu gluschi kà notirpuschi tihri meerà, jeb, ja ko strahda, tad tas arri noteef pawiffam bes kahdas kahrtibas un bes kahdeem derigeem, puhliuus atmahfadameem augteem.

Ur tahdu neprahdigu galwu irr liktens (warbuht zits kas?) arri muhsu pagastu apdahwinajis. Augschà dsirdejam kà muhsu pag. wezzakajs pee spreeduma floblas leetà isturrahs. Kurram gaismu mihlodamam zilwelam firds par to nefahpehs, kad tam buhs jarehf, la tahds wihrs, la pag. wezzakajs, kurra rohlas leelafais pagasta spehls un warra stahw, til weenaldsiigi us tahdu wajadsiigu leetu, kà floblu, flattahs. Kam pascham wajadseja floblas prettineelus — kas wiffi irr winnas ihsta labbuma neatfinneji — ar lehneem un fap Prattigeem wahrdeem pamahziht, schlehrstus, kas tai darbà zekkà grihb mestees, pee mallas noruhmeht, tas greefschahs tur pawiffam noht un atfalka: man tur naw nekahda dalka! —

Tà tad nu ar tahdu waddoni jeb galwu pagasta lohzeeki, kas paschi gandrihs wehl tumfas garra wangeneeki, un lam tadeht no kahdas dschwwas ilgofschanaahs pehz gaismas naw gandrihs ne fnaffas, fnausch itt meerigi, tà la jadohma, la pagasts nestahwetu nemas Latwija, kur taggad tschalli us augfchu zenschahs, bet, kur nebuhtu zittur kahdà tumfchà semmes kaktà. Kur zittu draudschu un pagastu lohzeeki dsennahs fewim jaulus newainigus preelus un islusteschanaahs zaur dseedafschenu, flattu-spehleh, weefibas wallareem, preelschlassifschanaahm un runnahm fataisht, tur kahdeem peeteef ar krogus danzofschenu, kur ne retti arri ta rupjala lamnafschanaahs (laitam runnu un preelschlassifschenu weetà) un pat laufschanaahs (flattu-spehku weetà) tohp lihds isrihota. Baffaras laikà, tad atkal fwehtòs wallaròs meitaseefschana, fwehtdeenahs pehzpusdeenahs kahrschu spehleschana, kur sinnams arri swarrigu un trohlschnainu farunnu netruhst, u. t. pr. Tahdi un teem lihdsigi irr tee preeki un islusteschanaahs, kurròs tahda pa-

gasta jaunetti fawu seedu-lai fu pawadda. Pateesi fauns tahdas leetas par saweem tautas brachteem laifkräftös isflandinacht, bet fo lai darru? — no firds pilnibas runna mutte. Pateesiba, kas negroh-fahs wiß pehz mums, bet pehz kurras mums jagroh-fahs, speesch manni to darriht. Kats scho rafsteenu lassidams noprattihß, fa schohs un täpat wif-fus zittus schè minnetus netiklumus un flittumus usrahbidams ne-esmu gribbejis, lai tee jo probjam pee pastahwibas tiktu usturreti, bet fa tee drihs jo drihs is muhsu widdus pawiffam isjustu.

Kur tad nu wehl tee augti, kas zaur ne-ustizzibu no pagasta wezzafa, pagasta lohzeekteem jabauda? — Respehju neman to wiffu deesgan aprastihht, kahds pohsts un flahde pagastam zaur to zeffahs, tad tas newarr sawam waldneelam, sawai galwai fa nah-lahs ustizzetees. Kas pats to buhs peedfihwojis, tas til warrehs to pilnigi noswehrt.

Pag. weetneeku pulks no pag. namma isgahjis, isklahsta tuhliit wiffa pag. waldibas aprinki, fa ar rehkinumu fanemfchanu gahjis, kahdas schkelschanahs un strihdi ar pag. wezzafu tur bijuschi u. t. pr., — ne-ustizzibas fehlla irr isfehtha. Un waj pag. loh-lohzeekteem naw arri nu eemeßla, ne-ustizzibu us pag. wezzafajo turreht? Kad pag. wezzafajs, fur tam pehz likkuma weetneeku pulkam wiffi pag. rehkinumi, tiklab eenemfchanas fa arri isdohfchanas ta ja-at-dohd, fa tas par winnu rittigumu pateesi sawas firdis warr pahrlleezinahs tikt, — to ta wis nedarra — kam tad gan no pag. lohzeekteem nebuhtu ta teeßba dohmahht, fa pag. wezzafajs ne-eet taifnu zeffu? Bet kas nu tahfal noteel? — Nu, pagasta iszeffahs diwas partijas, kas weena prett ohtru pastahwigu karru webd, gan ne ar redsameem eerohf-scheem, bet ar neredsameem, t. i. ar atreebschanahs, gahnifchanahs un gohda laupifchanu (sinnameß, weena ohtra aiß mugguras), spihtheschanu, patgalwibu un t. pr. Tahdi eerohfichi nu pahrzehrt wiffas mih-lestibas — un weenprahthibas — faites, un fur nu tahs irr puschu, kas tad tur labß wairs aileef? — Bet nu japraffa, tadeht tad tahdas partijas iszeffahs? — Leelata dafka no pag. lohzeekteem zeeni un biß-stahß wairaf pag. wezzafu, ne fa likkumus, un redß labbakt tohs pa lahjam minnoht, ne fa ar pagasta wezzafajo eetu fareebtees. Ar winneem irr täpat, fa ar maseem nejeßgas behrneem, kas tohti bißstahß, tad teem peeminn „bubbuli,“ kaut gan tee neman flaidri nesinn, waj arri kahds „bubbulis“ turwumä irr waj ne. Wiini sawa tumfcha prahta dohma, fa preeßch pag. wezzafa nebuhtu nelahdu likkumu, un fa wis speßß un warra stahwetu sawa galwa un wakkä, un tadeht atrohd par derrigu ar weenu — lai arri dafchu bried gruhti nahstohß til ween tam pa prahtam dohmahht un runnaht. Sinnameß, pag. wezzafu zeenihht un bißtees naw smahdejama, bet teizama leeta, ja til tas pateesi to pelna. Wiffas tahß gahrdas mantas, kas kattram zilwekam itt tohti

patihht, fa: zeeniba, mihlestiba, labba flawa un us-tizziba pee laudim irr tahdas leetas, kas ja-eeßelna, zittabi fa peelippinatas tahß neneela nesterr. Bet kad pag. wezzafajs sawa ammatä ta isturrahß un ta kohpi, fa pagastam tur ne tilween nelahds lab-bums, bet wehl flittums zaur to zeffahs, tad gan, es fallu, irr tihra gefkiba, tahdam wihram zeenibu un t. pr. parahdihht. — Schi nu ta waina, kapehz pagasta diwas partijas iszeffahs. Weena, — sin-nams ta leelaka — pag. wezzafajam peeglauschahß, dohma, runna un spreesch täpat fa winsch, ohtra dsennahß turprettim atkal wiina wainas usrahdihht un to ta fallohht, speest, par pagasta meeru un lab-flahfchanahß ruhpetees un gahdaht; bet kad nu schi partija ta masaka, tad sinnameß tai naw wehl nelad eespehjamß bißis sawu nolublu panahht. Gaddahß pagastam kaut kahda wißpahriga darrifchana, waj nu pee pag. ammatu wihru wehleschanas, waj zitta kahda, tad netohp wairs neman flattihhts pehz pag. labbuma, ket tik pehz ta, fa ohtra partija nedab-butu wirrohfu. Pehz likkuma balßu wairuma buhs buht tam fehkihejam, kurrai taifniba jeb winnifsch, un winnetaja nu katra reis irr pagasta wezzafaja partija. Kur prahtigs pag. wezzafajs, kas par pag. labbumu gribb un proht gahdaht, tur sinnameß par to buhtu japrezzajahß, kad wiina draugi prettineelus pahrspehi, bet mums par to janostum-stahß. Tee tumfchi apmahneti lautini nesinn paschi, fo darra; paleel pag. wezzafajam par eerohf-scheem, ar kurreem tas itt meerigi pee sawa lahrota mehrka warr nohtuht. — Tä ne-ustizziba dsemdeja wiß-pirms diwas partijas pagasta un zaur tahm subda wiß meers un fatizziba!

Kad nu wiffu schè teittu wehl reis pahrskattu, tad man tomehr atkal ar teem pascheem wahrdeem ar kurreem par sawu pagasta waldibu rakstihht eefahlu arri jabelß: garra tumfiba pee wiffa wainiga! Skohlas, un atkal skohlas mums wai-jaga! — Bet paga! fo es sawu? Waj tur arri irr zerriba reis pee labbas skohlas tikt, fur pagasta wezzafaja pammata teikums skohlas leeta irr schis: „man preeßch saweem behrneem par sawu naudu irr skohla fur gahjuscham. (!)“ Un to paschu, fo winsch runna, to sinnameß arri wiina partija. Tä tad nu prohtams, fa pee tahda spreeduma: „kreetna skohla pagastam irr par dahrgu rohhtu, gohdu un lepnumu“ mums gauschi gruhti warr naftees pee-lahpt, un bes tahda spreeduma pagastam sawa skohla atkal nelad newarrehs fallohht un kreetnus augtus raddihht.

Tä nu dohmaju, fa us to praßijumu: „waj mehß arri effam atsinuschti un saprattuschti, fo muhsu Keifers no mums gribb waj mehß arri behrnu kur-peß effam atmettuschti un staigajam fa wihri“ — dandß maj bußschu atbildejis, täpat par labo fa arri par launo puffes runnadams: Fa kahdam no zeen. lassitajeem liktohs, fa pee pehdejas puffes par

ilgu esmu uskamejees, tad man ja-atbilo, ka zittadi newarreju. Par notifikumeem runnadamam satram, kas tohs eenihst, huhs laikam ta ap firdi, ka weh-letohs waj pat ar wahrdeem nogremdeht, un tapat tas arri man bijis.

Beidsiht wehl faktu, ne la schlaugis, bet la lihdspreezetatees. Laimigs tas pagasts, laimiga ta walsts, ta draudse, kurru walidiba stahw gudru, taifnu un par pawalstneeku labbumu ruhpedamohs wihru rohkas; tur pehz Dahwida wahrdeem gohdiba mahjo, mihlestiba un peetizziba fastohpahs, taifniba un meers flubpstahts. (Dahw. ds. 85, 10 un 11.)

Kahds pagasta weetneeks.

Peeshmejums pee Ans Leitana paglabaschanas. *)

(Skatt N 20.)

Lai 5. Majā Latw. beedribas runnas-wihru mehn. sapulze preefschneeka weet. Kamberga f. fa-

*) Schis peeshmejums tilla redakcijai no J. D. lunga ar to wehleschanu nodohs, lai to Mahj. weefa usnemtu, jo dauhs to wehleschotees.
Redakcija.

pulzei sinnamu darrija, ka Ans Leitans zaur nahwi no beedribas schreibrees, un ussizinaja klacht bubdamus wiffus beedribas wahrda no Ans Leitana atwadditees, un winnam wehleht „meerigu duffu.“ To wiffi isdarrija ar pazelschanohs no sehbedteem. Arri nospreeda schreibruscha beedra beidsamo gahjeenu pagohdinacht ar beedru lihdsseeschana no basnizas lihds kappam, beedreem trubw-appehrba un trubw-bante ap rohku. — Dseefmas, to wiffi behri-neeki dseedajo, bija ihpaschos effemplarohs drukkatas un tappa isdallitas. — Preefsch libta isneschanas no basnizas, dseedaja jauku behru dseefmu us tschetrahm halshim Nihgas braktu dr. jauhts foris. — Pee kappam, pehz runahm dseedaja Nihgas latweefschu wihru kohris diwi dseefmas, pehz tam Pawaffara-beedribas jauhts kohris weenu dseefmu.

J. D.

Nihgas Latweefschu beedriba.

Dhrudeenu, tai 25ta Juni pulstien 8nods no waktara
Runnas-wihru mehnescha sapulze.

Preefschneeziba.

Lihds 16. Juni atnahlfuschi 1516 luggi un aishahjufuschi 1284 luggi.

Arbildebams redaktehrs Ernst Plates.

Sludinafchanas.

Mohres pagasta walidichana zaur scho isfludina, ka tanni 10. un 11. Juli f. g. tiks is Mohres magastinas (Nihstares draudse) pa masakam dalkahm zaur wairaf sohlistichanu prett flaidru naudru pahrochts 100 ischet. rudsju, 165 ischet. meefchu un 100 ischet. ausju.

Mohres pagasta walidichana, tai 12. Juni 1874.

Sa kaddam ne-apprezetam Lugguscha seminarā ismahjitam patiftohs Triates draudse par draudses-stohlotaju palikt, tas lai ar jawahm attestationem un usteizamohm schimitahm pee Triates pehrmindera-leelunga Jauna Brengul-muhscha peeteizabs, tur winjah arri taph klachtatas sinnas par scho weetu dabhuhs.

Baron Fransehe,
Triates pehrminders.

Tanni 22. Merz 1874.

Stohlotaju palihgi teel melleit un sawas adresses warr lihds 27. Juni f. g. Ernst Plates f. drukkatas namma fantori nodohs.

Weens mahzeflis

teel mellehts preefsch grahmatu-drukkatawas Bernawa. Klachtatas sinnas dabujamas pee pilssehtas driffetaja Gader f. Nihga, Dobmes-gangi.

— Pee labdas gohdigas samiltijas warr 2-3 pensioneri dshwolli ar tohti, jeb arri tiffat dshwolli ween dabhuhs. Skunses-eela N 3, 2 treppes augsti.

E. P. Wolkowa

b o h d e

Stahlu-eela Nr. 2,

peedahwa leela iswehleschanā dachabus darba sirgarihtus, tā: schejeenas un Maslawas pallalas-rihtus (wehrseles), silschus, febulkas, guschus un fedulkas silfnas par mehrenu zennu.

— Taph wiffulabbataps Pehterburgas seepes, 1 rubl. 60 kap. par pohbu pahrodh J. Fromhold, Ralku-eela N 10.

Preefsch Behsim, Waltas un Werro un turreenes apgabbala.

Ta wiff-augstaki apstiprinata Pehterburgas ugguns-apdrohschinaschanas beedriba

„Salamander“

(dibbinata 1845. gaddā)

ar 2,000,000 rubl. grunts-kapitala un ar leelu referwu-kapitalu, apdrohschina wiffa Kreewu walsti wiffadu mantibu, kustamu un nekustamu, tā: dshwojamas un jaimneezibas-ehkas pilssehtas un us laukeem, fabrikus, teatera-ehkas, mobilijas un wiffadas prezses, petroleumu-, nafta-, spirtus- un zittu preefschu-magasines, maschinus, apparatus un labibu schkuhods, malku un nozirhtus kohtus,

mahju- un semkohpibas-kustonus, tā sirgus, gohwis, aitas un t. pr. Apdrohschinaschanas preefsch Behsim, Waltas un Werro un preefsch turreenes apgabbala pretti nemm par nepahrgrohsamahm un lehtahm prehmijahm Behsis

agent: Adolph Blamsch.

Ta apdrohschinaschanas beedriba

„Zator“

Maslawā,

nemm pretti apdrohschinaschanas prett frusu us wiffadeem druwas augteem par tahm lehtatahm premijahm Widsemes-, Kursemes- un Witehtas-gubernijas.

General-agents: Paul T. Scheluchiu,

lantohris Sinder-eela N 29.

„Bewerina“

Arbedataju beedriba svehtihš famus gadda sveht-lus 30. Juni f. g. no pullsten 4 pehz pufsbearnas Burtneeku pogosta nommā ar dseebaschanu. rannahm un weefibas walleru.
Preefshneeziiba.

Naudas-papihrus.

Udbetu bilketes no pirmas un ohtras isleene-schanas, Widsemmes un Kursemmes atfalkomas un neatfalkomas kiblu-grahmatas, bankbilketes, inskripziones, Gelfch-Rihgas un Ubr-Rihgas 5 1/2% kiblu-grahmatas, wiffadas dselu-zeku atzijas un obligazijones un t. pr. pehrt un pahrdohd pehz katra laika wehrtibas

C. S. Salzmann,
Fontoris Rihgā, Kalku-eelā, „Stadt Londones“
trakteri, appokideja tahšā.

**F. W. Gramanna
maschinu magasine**

Rihgā, Nikolai-eelā pretti strehneeku dahrsam, peedahwa
arklus no 6—85 rubl. gabbalā,
ezeschas,
fehjamās maschines,
kullamas maschines preefsh ma-
sahm un leelahm sainneeziibahm,
tibrijamas maschines,
ekselu maschines,
kā arri wiffas zittas semkohpibas ma-
schines rihkus.

Ihstenas Steiermarkas iskaptes,

Sweedru tehrauda schkippeles
ar un bes lahtem,
gattawus Sweedrn arklus
dashabā leelumā,
uggunš un sagla-drohschohs
naudas-skapjus
un jaunmohdes schindelu-ehweles
dabbuju atfal un pahrdohd lehti

S. Martinsohn,
dseltes-bohde 1
Rihgā, Pehterburgas Ubr-Rihgā Kalku-eelā N 16.

Schuhjamas maschines

ar ralsitu apgalwofchanu, tiffai tais par lab-
bahm atshitas sortes, bohmwilnu, deegus, shbu
un t. pr. un
naudas-skapjus
peedahwa

F. L ü t h,
N 9. leelā Smilshu-eelā N 9,
Bruhwera-eelas stubri.

Seepes, prett apsprehgajushu gihmi un fan-
tes apdeggumu, is Pehterburgas fabrika (Labara-
drijas), pahrdohd

Albert Drescher,
Jelgowas Ubr-Rihgā, Leelā Rihwers fallā. 1

No jensures atwehlehts. Rihgā, 18. Juni 1874.

D. Dkerta

jaunā Englischn
tehrauda-, miffina-prezzu un musihka-
rihku bohde,
R i h g ā,
Kalku-eelas widdū, pretti Popowa dselu-bohdei,

ar apgalwofchanu pahrdohd wiffulabbalabs Englischn un Wahzu ammatneeku rihkus preefsh dsh-
lereem, kuhmanneem, jellmatereem, muzeneekeem, muhrneekeem, kalejeem, melbereem, dahrsneekeem,
glahsneekeem, ferlneekeem, selta- un sudraba-kalejeem, pulstieau-taifstajeem, klempnereem, kurr-
neekeem un strohdereem; wiffus musihka-rihkus, kā: wijoles no 2 1/2 rubl. libhs 20 rubl. wijoku
bohgenus no 50 sap. libhs 2 rubl. wiffas sortes Staleeshu seidas, kā arri shba kwintes, steklus,
Noinettes, jaltis-raggus un trompetes, gitares, zihteres, ormonitas no pawiffam jaunahm sortehm
ar ehtgelu balshim, no 1 1/2 rubl. un dahrgal; tad wehl stintes, revolwerus un pistoles, strohtes
un pistengas jeb kapparinas, pulwera-raggus, kā arri wiffas zittas gehgera waijadshbas. Wiffas
pee sainneeziibas mahjā, tekki, pagrabā, lautā, bhniinā, un klehti, pee lahshim un kristibahm
wohtatfigas leetas, galda-nashus un gesseles, no jaun sudraba un alwa ehdamas- un tehkarotes,
pannaš, miffina kulturus, meeserus, pleitshjeres, tehjma schinas, kappara- un dseltes wahramohs trautus,
tehshatlus, wehweru-lemmes, miffina besmerus no wiffada leeluma, lehbes preefsh sirgeem, gohwim,
funneem un strenges no wiffada garruma un reynuma. Iskaptes leelas un masas. Dehlu-
jutmalu-, schlehrs- un rohlas-sahgus, ehweles un kaltus no ta labbaka englischn fabrika no
W a r d. Kalcju laktas un struhshiffus us 1 gaddu galwofchanu, struhshu greefshamabs dseltes,
plehshas un wiffas sortes wihlu. Aistleghas un enges preefsh lohgeem, burrihm, klehtihm un
pagrabeeem. Luchtu latru, sam tahdas prezzes waijadshgas, lai pee mannis nahl, tur tas labbu
un lehtu prezzi dabbuhs. Kas pais newarr nahlt, lai tik ralksa; un ja ta prezze winnam nebuhs
pa prahtam, to atmainishim, jeb to noudu atpaktal bohsim. Andelmanni tahs prezzes dabbuhs lehtal.
Retris, las no Ubr-Rihgas pilssehta eenahlt, Kalku-eelas widdū pa freishu rohtu, pretti bah-
rinu-nommam eerauga 4 tabeles, tur wiffas prezzes wirsū pahrdohdes burrihm, tur par latwiffst,
wahzisti un kreewiffst usralshits:

I. Dkerta Englischn tehrauda-prezzu bohde.

**Austrijas iskaptes
labbakas sortes,**

ar un bes selta-raksteem
wiffadā leelumā
peedahwa

J. Bürgermeister Rihgā,

tehrauda-prezzu bohde,
pee raktuschaus stubra. 1

Westfahlenes labbibas- un fruhmu-iskaptes.

iskapshu ahnuri un
laktinas.

iskapshu bruzseffi.

Prett

skahdi zaur krussu

apdrohschina labbibu, linnus, kartuppekus un wiffadas dahrsa-faknes.
leelas un masas druwās, ta

Kreewa krussu-apdrohschinaschanas beedr.,

dibbinata 1871mā gaddā,

un isdohd wiffas klastatas waijadshgas sinnas par to, zaur sawu
general-agentu preefsh Latwiffst-Widsemmes un Kursemmes

Daul. Minus,

Rihgā, paschā nammā, Wehwera-eelā, pee linnu-swarreem.

Wezzais skohlmeisters Wihtols un wiina familija.

(Statt. № 22.)

Saw puszgads bija pagahjis, kamehr wezzais Wihtols sawu dehlu bija is seminara isnehmis, un lai gan winsch tam is deenas sawas peežas lihds feschas stundas lifka bibbeli un spreddiku grahmatu lassiht, dseemas is dseemu-grahmatas no galwas mahzitees un walfareem neretti wehl kahdu tizzibas gabbalu nehmahs isflaidroht, tad tomehr winsch pee sawa dehla to nepanahza, ko bija zerrejis. Dahwis gan lassidams dauds ko bija paturrejis, labbu teefu bibbelu perschu un daschus jaukus wahrbus is spreddikeem sinna ja no galwas usteikt, bet kad winnam bija tehnam par laut kahdu tizzibas gabbalu flaidra atbilde jadohd, tad winsch to nespehja un neretti pawissam apjulla, ta ka tehws brihscheem palifka itt dohmigs un nesinnaja, ka lai winsch scho buhschanu few isflaidro. Winsch bija weens no teem wezzu laifu skohlotajeem, kas dohmaja: jo wairaf skohleneem tizzibu mahza, jo tizzigaki un Deewabihjigaki tee tad tohp. Buhtu winsch dsifkaki eepasinnees ar dwehseles-mahzibu, buhtu winsch sinnojis, kahda kabrtā un pehz kahdeem lifkumeem dwehseles- un garra-spehki attihstahs un irr attihstami, tad winsch teescham buhtu atbilbi atraddis, kapehz Dahwidam ar tizzibas mahzifchanohs negahja us preefschu, tad winsch buhtu sinnojis, ka ar tizzibas mahzifchanu neweizahs, kad eepreefschu prahtu ne-attihsta un firdi ne-isglibto. Bet nebba tiffai wezzais Wihtols to nesinnaja, arri muhsu laifos un muhsu tehwi ja wehl irr tahdu skohlotaju, kas dohma, ka bes prahta attihstifchanas un garra isglibtochanas warroht tizzibas mahzibu pasneegt un tapehz to leelako mahzifchanas stundu dalku preefsch tizzibas mahzibas isleeto.

Tehws Wihtols to nebija atsinnis, un tamdeht sawu dehlu Dahwidu walti nopuhleja un mohzija un jo masaf augtu winsch ar wissu sawu puhleschanohs panahza, jo wairaf, ta winsch dohmaja, winnam effoht japuhlejahs un jo stingraki us to reis fahltu zektu jaturrahs. Tahdu alloschanahs arri wezzam Wihtolam bija peedohdama, jo winsch dabbas- un prahta lifkumus pehz bihbeles wahrdeem tullodams, tohs nepareisi sapratta. Un tapehz weegli no ta zekta noklihda, lam dabba un prahts par zektarahditajeem. Bet ko tas wifs nu lihdsjeja, kad nu wezzais Wihtols gribboht waj negribboht, sinnoht waj nesinnoht prett sawu dehlu apgrehlojahs, jo Dahwids tiffa sawa attihstifchanā kawehths un kas wehl jo leelaka waina bija: Dahwidam Deewa wahrbi fahla reebt. Winsch bija til dauds ar teem nomohzihts, ka winnam wairs negribbejahs ne basniza eet un tiffai gahja, tapehz ka tehws winnu us tam peespeeda. Roschchlojama jaunekta firdi diwi prettigas juschanas farroja: paklaufiba ar dsifschanohs pehz sinnaschanas. Ja winsch tehnam paklaufija, tad

winsch nedrihtsteja nekahdu zittu grahmatu lassiht, ka Deewa wahrbus, nekahdu zittu sinnatnibu mahzitees, ka tiffai tizzibas mahzibu, un tatschu winsch ta ilgojahs pehz sinnatnibahm, ihpafchi matematiku*) un wehsturi**), winsch bija seminari ar leelu pateifschanu mahzijeas. Winna skohlas grahmatas bija mahjas un winsch buhtu warrejis pasleppent tahs nemt un mahzitees, un tatschu winsch (tas Dahwidam schē par gohdu ja-apeezina) to nedarrija, jo negribbeja tehnam buht nepaklaufigs, lai gan daschu reisu winnam tas lohti grubti nahzahs. Dahwids warrbuht wehl ilgu laifu buhtu sawam tehnam palizzis paklaufigs, ja kahds pasubbinatajs nebuhtu raddees, kas gan nelo kauna nedohmaja, bet tomehr Dahwidu pasubbinaja us kaunumu, prohti us nepaklaufibu prett sawu tehnu. Tas notiffa ta.

Dahwidam bija mihtsch draugs, ar wahrdu Blats, ar kuru winsch kohpa seminari mahzijahs un labba draudfiba fatillahs. Blats (winna tehnu sawa par Lappinu un tapehz winsch pats bija ihsti dsimnis Lappinsch, bet gribbedams palikt par smalku wihru, bija peenehmis smalku wahrdu un sawahs par Blattu). Blats bija ar dedfigu garru apdahwinahs, bet drufzin weegsprahstigs un auschigs jauneklis; ar mahzifchanohs winnam deesgan labbi weizahs, lai gan ar winna usweeschanohs skohla skohlotaji nebija wissai ar meeru, winsch ar daschadeem neefceem nokuhlahs, jo stifku winnam bija, ka wezzais Andscha mehdsafazziht, ka sunnim bluffu. Schis Blats nu bija pa sunnu deenahm no skohlas mahjas pahrnahjis un kahdu nedetu pehz wezzeem Sahneem sawu draugu Dahwidu apraudfijis. Dahwis lohti preezajahs, ar sawu draugu Blatu fatiltees, jo winsch zerreja laut ko no sawa mihta seminara dabbuht sinnaht. Blats winnam arri deesgan plaschi wissu pastahstija. Kad nu pahr seminari bija deesgan treekufchi, tad Blats Dahwidam waizaja, ka schim pee tehwa klahjotees, ko labba darroht, waj arri ko mahzotees un t. pr. Te nu Dahwids nehmahs stahstihth, ka winnam grubti klahjotees, effoht dauds ar tizzibas mahzibahm janopuhlejahs un tomehr nelo us preefschu neteekoht un tehnam nemaf pa prahtam newarroht isdarriht.

To dsirdejis Blats eesawzahs:

„Rebehda nelo, Dahwi, es tew dohschu labbu padohmu, es tew eedohschu diwi grahmatas lassiht un ja tahs tu buhfi islassijis un arri saprattis, tad tew tizzibas mahzibas un mahzifchanahs wairs nekahdas raifes nedarrihs, rihtu es tew tahs peefuhstifchu.“

„Daudsreij tew pateizohs,“ Dahwids fazzija, Blattam rohlu sneegdams. „Kad es til tahku warretu eefsch tizzibas mahzibas kluht, ka mans tehws buhtu ar meeru, tad laifam winsch manni atkal seminari laistu un es sawu mahzibu warretu nobeigt. Tas buhtu lohti jauki! Man ta schē mahjas irr apnizzis,

*) Wehroschanas un rehtinaschanas sinnaschana.

**) Pasfaules- jeb laifu-stahsti.

ta brihscheem jaw gribbeju aifbeht. Kad tawas grahmatas buhschu dabbujis, tad tahs tschalli ween mahzifchohs, — — to fazzidams Dahwids uf reifu palikka klufs un tad behdigi nopuhdamees fazzija: „es jaw nedrihftu zittas grahmatas lassih, man tehws to irr aifseedfis.“

„Kas par to,“ Blats eesauzahs fmeedamees, „fa tehws aifseedfis lassih, tapehz jaw tu warri lassih, — jeb waj tu dohma, fa es tahdas grahmatas ween lassu, fo man atkauj lassih; kad to es darritu, tad es gan tahku tiftu un wehl leels neprascha buhtu. Essi tapehz, Dahwi, prahrigs sehns un lassih tahs grahmatas, fo tew fuhftichu. Tahs lassijufcham tew fa swihnas no azzim nokrittih.“

(Uf preekschu wehl.)

Dakteris un adwokats.

(Latwisli no A. Sp.)

I.

Neslaidra, miglaina nafts apflahja Hamburgas pilssehtu. Celas listahs pawiffam ismirruschas, tif ween smaggohs waktneeku sohkus weetu weetahm dsirdeja. Pultsteni jaw pirmo stundu pehz pufsnachts bij sittufchi, kad paschlait' kahds wihrs, zeeti swahrkä eetinnees, eenahza tai pilssehtas dalkä, kurra pehz tahs 1842 gadda nobegschanas, jo flaiskata bija peebuhweta. Winsch tif ahtri uf preekschu dewahs, fa wezzais sullainis, kas winnu pawaddija, tiffko eespehja winnam lihds tift. Pee kahda leela, gresna namma peenahlfufchi, tee apstahjahs. Sullainis iswilka atfleghu no kabbatas, atdarrija durwis un eelaida sawu waddamo kahda patumfchä sahle.

„Kur Raimunda lungs irr?“

Pirms sullainis dabbuja atbildeht, weenas durwis atdarrijahs un kahds jauns wihrs, bahls un trihzedams ahra isnahza.

Dakter! dakter!“ winsch kluffi issauza un glufchi lä ismiffis, eenahzejam ap kallu kriidams, lehni eesahla raudah.

„Drohschibu, drohschibu, mans mihtais draugs!“ dakteris ar lihdszeetigu balsi fazzija. Mehs wiffi Deewa rohlä stahwam, un winsch jaw daudsreis palihdejis, kur wiffa zilweku gudriba un palihdsiba bijuse welta. Juhf essat mannai luhgfschanai klauftufchi, un no sawas zeffofchanas atpalkat greefschees — par to no firds pateizohs. Taggad tif nemmatees drohschibu un weddat manni pee sawas dahrgas flimneejes.

Raimunds uszehlahs un ar affaru pilnahm azzim, itt fahpigi ns dakteri luhfojahs.

„Man rahdahs,“ winsch fazzija, fa mannas Emilijas wahjiba irr gauschi geubta — winna manni nepastuma, kad preeksch weenas stundas pee gultas peegahju — sawas nahwes bailes es liklu juhfschurp faukt.“

„Juhf essat pareisi darriufchi,“ dakteris fazzija un speeda firsnigi apbehdinatam wihrum rohku. Tad

nosikka sawus swahrkus un ar Raimundu pee flimneejes aifgahja.

Weena jaw labbi gaddos buhdama istabas-meita, kungeem eenahloht flimneejes gultu atstahja. Dakteris pee gultas peegahjis, flimneejes bahlu gihmi un latru diwaschas wilzeenu pehz sawa ammata sinaschanas apluhfoja. Fa gultä gulletaja warreja til kahdus diwdesmit trihs jeb tschetri gaddus wezza buht.

Kahdas desmit minutes pagahja ne wahrdu nerunnajoh. Tad dakteris no gultas atstahjahs un uf Raimundu greefes fazzija: „Juhfu flimneeze taggad atrohдахs ischkirfchanas brihdi uf mirfchanu jeb dschwofchanu. Mehs nelo wairat nespehjam darriht, fa tikween pazeetigi gallu nogaidiht.“

„Dakter,“ Raimunds ar luhgdamu un drebbedamu balsi fazzija: „neslehpjat nelo preeksch mannis, faklat drohschi to tihru pateesibu, man irr gan tas spehls to dsirdeht! Nedsat — es esmu pilnigi meerigs — es nefuhdsohs un negaudojohs — fo juhfs gan dohmojat no fchi brihscha, kurra manna flimneeze taggad atrohдахs?“

Lai nu gan Raimunds wiffä spehka sawu ismifsefchanohs eelsch ahrigas meeribas raudstja apfleht, tomehr winna nobahlejis gihmis, affaru pilnas azzis un fa kluffa drebbedama bahls, tahs breefmigahs bailes, kas winna firdi spaidija, itt flaidri rahdija, fa tas ta nebija.

Dakteris neliklahs Raimunda breefmigas bailes redsoht; winsch nehma Raimunda rohku un to lehni speesdams, ar lihdszeetigu balsi fazzija: „Raimund, mans mihtais draugs, es zerru, fa fchis brihdis winnai weffelibu neffih; bet arri to neslehpju, fa tas arr ohtradi warr notift. Taggad iseijoh — juhfu klahtbuhfschana schè naw derriga, jo ta aiflawe manni apluhfoschanä. Lizzat drohschi, fa to darroht man wajaga leelas kluffibas un meera. Tas masakais trohfnis warr taggad winnas nahwi atnest. Weens wahrds, weena stipra nopuhda warr to zerribu, kas man pee winnas wehl irr, isnihzinah. Tadeht luhdsu mans draugs iseijat!“

„Nè, nè dakter!“ jaunais wihrs atbildeja, „es newarru scho istabu atstah. Tur, tur uf grihdu pee sawas mihtas Emilijas gultas-kahjas buhs scho-nakt' manna weeta. Nebehdajat neneeka, es buhschu klufs un meerigs.“

„Nu paleekat, kad juhfs tif lohti to kahrojet; bet es jums fallu, meerigi, meerigi!“

Dakteris apkluffa un turpat pee gultas, lehni uf krehflu nosehdahs. No fahpigahm juschanahm pahremnts, Raimunds nolaidahs pee sawas mihtas laulatas draufsenes gultas uf grihdu. Wairat nelas nebij dsirdams, fa tif seenas-pultstena „tif tal“ un flimneejes smagga elposchana. Ahra uf eelas waktneeks patlabban ohtru stundu pehz pufsnachts issauza.

Bet nu arri buhs laifs, fa lassitaji ar scheem tau-tineem eepashtohs. Tas eenahjejs irr dakteris

Friedlands, jaw firmgalwis un irr weens no Hamburgas pilssehtas wisgubrateem ahrstehm. Tas jaunais wihrs irr Jahseps Raimunds, weens no teem wisleelakeem un baggatakeem Hamburgas kophmanneem. Ta flimneeze irr Emilija Raimund, ta jauna kophmanna firdsmihla laulata draudsene.

Jahseps Raimunds bij nabbagu wezzaku weenigais dehls bijis; bet zaur labbeem tiklumeem, deewabihjigu dshwofchanu un tikfuschu strahdaschanu bij likens to laimes-mahtes klehpi fehbinajis. Wehl behrns buhdams jaw fawu mihtu mahiti us kappu pawad-bija. Tehws, nabbags mahlderis buhdams, wisfus spehtus preeksch fawa dehla uppureja, lai tam labbu skohlas-mahzibu warretu doht; — bet deewamschehl, gan eefahla, bet nepabeidsa. Jaw lihds fawam peezpadsmitam gaddam Jahseps gimnastju ap-melleja. Ap to paschu laiku tehws fastimma grahtâ flimmibâ. No pelnischanas nebij wairs ko doh-maht, un Jahsepam, ar pilnu galwu Greeku un Latihku wahrdeem, dauds gudribahm un sinna-schannahm, wajadseja mahjâ palikt, flimneeku kohpt un ar nabbadsibu un truhkumu zihnitees. Pehz kahdeem gareem behdu mehnescheem tehwa flimmiba beidsahs ar nahwi un Jahseps palikka bahriafsch.

Tas bija sitteens, jo tas tam wiffas saldas zezibas us wecreis negaidoht bij isahrdijis. Bet winsch nelikkahs wis tadeht isbeedetees. Kâ pirmal no gohda, laimes un mantas bij sapnojis, tapat winsch taggad peetikka ar nabbadsibu un truhkumu. Winnam bij no gimnastjas skohlneekem weens beedris Julius Morels, ar kuru jaw daschu gaddu kâ ustizami draugi bij kohpâ turrejuschees un weens ohtram fawas behdas un preekus stahstijusch. Winna tehws bija gudrs un baggats adwolats Hamburgas pilssehtâ. Tas bij no Jahsepa labbeem tiklumeem, jautru garru un wehrigu prahtu jaw daubfreis dstrdejis. Kad nu winsch par to nelaimi dstrdeja, kas winna dehla draugam bij usbruktuse, tad karsta lihdszeetiba to fagrahba; winsch usnehma Jahsepu fawâ nammâ un gahdaja, ka tas pee kahda gohdiga un baggata kophmanna itt labbu weetu dabbuja. Jahseps fawu peenahkumu til uszihgtigi un dedstigi ispiloija, ka desmit gaddi wehl nebij pagahjuschi, tad is ta masa jeb semma bohds-selka, jaw pirmajs rakstu-weddejs bij tappis, un atkal pehz ihfa laika, is rakstu-weddeja, kaffeeris, kas arri pehz fawas eefpehschanas un jauna Morela tehwa peepalihdsstbas, jaw pee kophmanna plafchas andeles dallibu nehma.

Ta draudsibas-faite, kas Jahsepu ar Juliusu weenoja, nebij wis pa teem gaddeem fatruhdejuse; abbi jannekti weens ohtru firsnigi mihtoja, un nekahds noslehpums weenam preeksch ohtra nebija. Jahseps runnaja par faweem darbeem, puhlehm un zerribahm — Julius to eedrohschinaja, tam winna nahkamibu ar dshwahm krahfahm preekschâ stahbidams. Tahdas farunnas notikka wiswairaf swehtdeenâs, kad abbi draugi gaxe Elbes krassteem zeeredami kahda

kupla kohka pa-ehnâ us salka maurina pee semmes nolaidahs, kur tad weens ahtram fawas jaunibas juhtas un fapaus preekschâ klahstija.

Weenâ tahdâ farunnâ Jahseps fawam draugam stahstija, ka kophmanna meitu, Emiliju, mihtojoh. Emilija bij skaista, seedofcha jaunelle, pee astonpadsmit gaddeem. Winnas dseltainee matti, baltas krehtis un kallis, stillas azzis, eefarlani waigu-galli, pateesi engeli Jahsepa azzim rahdija.

Saprohtams, ka Jahsepam, kas gandrihs katru deenu ar scho engeli (tadeht ka weenâ nammâ dshwoja) fatikkahs, pirma jaunibas mihlestitbas-dsirkstele jo deenas stipraka winna firdi kwehloja, kamehr beidsoh, pehz diwi gaddeem, dabbuja manniht, ka Emilijas krehtis arri tahda patte mihlestitba puksteja.

Seschi mehneschi wehlah, Emilija palikka Jahsepa Raimunda firdsmihla laulata draudsene un Jahseps, kas reis kâ nabbaga sehns schai nammâ bij eenahjis, taggad juttahs tiklah ka us pasaules laimes kalna stahwoht.

Tuhlit pehz kashahm Emilijas tehws nodewa wiffu kophmanna buhschanu snohla rohkâs un patz aigahja dshwoht us fawu muifschu, kas eefsch Holsteines kahdâ augligâ widdâ tam peederreja.

Jahseps taggad strahdaja wehl ar jo stipraku uszihktibu nela pirmal, tâ ka pehz mas gaddeem fawas laulatas draudsenes mantu jaw diw'kahrtigi bij pawairojis.

Ap to paschu laiku pahrahja Julius Morels no fawas zekofchanas, ko pehz nolikka efsamena bij usnehmis un eestahjabs fawa tehwa pehdâs, kâ auksti mahzihts un gudrs adwolats.

To deenu, kura Jahseps fawu firds-draugu Juliusu ar fawu Emiliju darrija pastahstamu, bija weena lihgsmitbas-pilna preeka-deena. Jahsepa nams bij arri Julius Morela, un firsniga draudsiba pa-augstinaja draugu laimi.

Tâ tas bija, kad Raimundam fawâs darrifchanâs us Deenwiddus = Wahsemmi wajadseja dohtees. Winsch gribbeja til kahdu mehnesi tur palikt; bet laimigas isdohschanahs eefsch daschadahm darrifchanahm, to noturreja ilgaki. Frankfurte winsch dabbuja no daktera Friedlanda pa tellegrafu sinnu, par fawas laulatas draudsenes flimmibu. To dstrdejis, tuhlit pa dselss-zelku us Hamburgu pahbrauja un trihs stundas wehlah, mehs atrohdam winnu, kâ stahsta eefahkumâ jaw dstrdejusch.

(Us preekschu wehl.)

Sinna par ussankteem Mihgâ.

Gertrudes basnijâ: Krohna meschalungs Paul Theodor Ladding ar Minnu Salling. — Kutscheris Andrejs Millefohn ar Marri Krafftin. — Gruntineels Kaspar Sihmann ar Gewu Sihmann. — Wilketneels Otto Michelfohn ar Anna Kaggis.

Jesus basnijâ: Kutscheris Karl Sannfohn ar Grewu Peterfohn. — Dselsjella strahoneels Furris Kasal ar Jifi Wihtol.

Jahnu basnijâ: Kutschers Indrik Kallin ar Annu Diglis. — Wilketneels salwats Niklas Plawneel ar Gewu Dunder. — Zimmermannis Johann Mei ar Dohri Laddin.

Mahrtinu basnijâ: Salwats Frig Damberg ar Eddu Jahnsfohn.

Grandi un feedi.

Migla.

Kas ihsti migla tahda irr, to warrbuht gan dabbas-pratteji un mahziti wibri sinn, bet nelatrs, kas jaw miglu sawa muhscha redsejis. Migla isslattahs balta un balta krahfa sihmejahs us gaismu, ka melna sihmejahs us tumfu, un tatschu migla ar wissu sawu baltumu irr gaismas pretineeje, jo winna no gaismas, prohti no faules, behg; winna labpraht ar fauli nesateefahs un tiffai parahdabs, tad faule wehl naw lehfuse, jeb jaw irr noreetejuse. Ka wissi gaismas preettineeki, ta arri migla irr blehde un krahpneeje, winna labpraht kaudis apmahna, tapehz lai fargajamees no miglas.

Lai nu gan wissas miglu fuggas nepashtam, tad to mehr kahdas effam eewehrojusch, un no tahm kahdas schē peeminnefm, lai lassitajs sinnatu fargatees.

Kad tew kahds fakka: „nellauffi jitteem, bet pafaujees us manni, es tewi par taisnu zellu weddischu“ un to fazzidams, sawus wahrduš ar peerahdijumeem neapleezina, tad netizzi tahdeem, jo ta irr migla.

Sa kahds ar tewi gribb firgus miht un fakka, winna firgam ne-effoht nelahdas wainas, un pee tam naw firga faglis, tad ta irr migla.

Sa kahds runna pahr kauschu samaitaschanu, netizzibu, netiflibu, pee tam arweenu peeminnedams, ta pats it swehtdeenahs basniza eijoht, no neschthstahm leetahm behgoht, tad ta irr migla.

Kad kahds few to par ihpaschumu nopirzis, bet sawa dihti nedrihst siwis pakaidiht un us sawu lauku salki ispert, tad tahds ihpaschums irr migla.

Kad kahds kahdam fshlotajam fakka: ne-eij us wispahrigo fshlotaju sapulzi, tur weens ihpaschs fshohs peemiht, tapehz atsaffees no tahdas fshohzigas sapulzes, tad tahds padohms irr migla.

Ta dauds weetās, buhschanās un darrischanās warr miglu useet, ja prahta azzis naw miglainas; bet ja tahs ar miglu applahdas, tad nefur tahs miglu ne-eeraudsihs. Bet nebba tiffai wissadas miglu fuggas wirs pasfaules atrohnamas, arri miglas-wihru naw truhfums, bet tee naw weegli apsihmejami, lai tit dauds gan irr sinnams, ka winni miglai lihfigi ne-isslattahs un miglas krahfu arri naw peenehmusch. No miglas wihreem wehl wairat jafargajahs neta no paschas miglas, tapehz ta winneem tahds noluhfs, prahta azzim miglu uslaist, lai zitti neredsetu, ta winnu darbi irr tihra migla.

Sa nu ar miglas dabbu tuwali effam eepasinnuschees, tad gan pahrllezinasimees, ka migla naw derriga un tapehz mums pret miglu arri jaxarro nn mehs winnu pahrwarefm, ja mums buhs gaismas eerohtsch.

Wairat par miglu rassiht nebuhtu prahtigi, jo migla paleet migla un ta no miglas warr wairat stahstih ta miglainis.

Dsirkstele.

Inga. Waj sinni to no jauna?

Tihrum. Sa no jaunahm leetahm to gribbi sinnaht, tad es tew to no jauna gribbu pastahstih, Selgawā tilla noturreti jaunee Jahni.

Inga. Ko nu johfojees, jauni Jahni irr wezza leeta; bet zitta to no jauna, un ja neta jauna nesinni, tad pastahsti to no wezza.

Tihrum. No wezzahm leetahm dauds to stahstih, pallaufees tiffai: pehrn pa dseedaschanas swehtkeem notiffa leels brijnum; ta dseesma „Burtneeka stahstis,“ no ne-

jausch eeslibdeja Mahjas weesā un tit dsiffi eeslibdejuse, ta tiffai pehz gadda laika to dabbuja sinnaht.

Inga. Tatschu muhsu laifds arri noteet brijnumi, to nebuhtu dohmajis.

Tihrum. Kalabbad tu nedohma? Buhtu tu dohmajis, tad tu dauds to sinnatu un masat brijnetohs.

Inga. To nesaprohtu.

Tihrum. Kur sinnaschana wairojahs, tur brijnumi eet masumā; jo brijnumi zeffahs no nesinnaschanas.

Inga. Nu saprohtu. Tapehz arri wezzds laifds tit dauds brijnumu notiffa.

Tihrum. Kad tew tahda prahtiga galwa, tad salki, waj us wispahrigo fshlotaju sapulzi arri tee fshlotajit atnahfs, kas no tahs irr atsazzijuschees?

Inga. Es dohmaju, ka winni nenahfs.

Mihlestibas dusmas.

Kahda jauna smukka deenasta-meita is Steglizes (Wahzija), kas ar sawu mihkato, kahdu muhrneeka selli, bij us balt bijuse, pahr sawu mihkato bija apstaitusehs, tapehz ka winsch ar zittu pa dauds tai balles walfarā danzojis. Sawas dusmas nabaga meitscha diwi deenas sawa mihlestibas pilnā firdi nehaja un tahs arweenu paliffa leelatas, ta ka beidsoht winna, no dusmahm pahr sawu mihkato pahrnemta, apnehmohs few gallu darriht. Winna nogahja pee kahda dihta, no-ahwa sawas turpes un sekkes un sahla uhdeni brist. Tē us reis winna ar tahjahm newarreja dibbenu fasneegt, bet wehl nenogrimma, jo drehbes peepuhtuschahs winnu wirs uhdena turreja. Waj nu aulstais uhdens kahrstabs mihlestibas dusmas bija remdejis jeb waj winna no nahmes kaidijahs, weenalga, winna sahla pehz palihga fauti. Kamehr nabbadsite ar fshltschanu breefmigt publejahs un apsinnaschanohs jaw sahla saudeht, tē par laimi raddahs palihgs, ka winna no uhdena iswilka. Pehz trihs stundahm winna tiffa atfal atdsihwinata.

Jouns humbugs*).

Wisseelatee humbuga-taifitaji atrohdahs Amerikā, ihpaschi Nujorkā, lai gan arri Widsemme tahdi mahstineeki un stunstneeki saht rastees, irr paschds Maleneeschds, ta nuyat awihes effam lassijusch, teatera buhschanas pehz.

Tahds stunstneeks Nujorkā wiffds eelu stuhros peesitta shmites ar tahdu wirkrastu: „Pirkat seepes pee Schmittina! Lehtakas un labbas seepes nefur neatradiseet!“

Tē nu zittam seepju kohymannim gudras dohmas eeschahwahs prahta. Katrai Schmittina shmittei winsch peelihmeja ohtru shmiti ar tahdu wirkrastu: „Bes ween tit pee Nipfina. Tadeht pirkat pee Nipfina.“

Sawada afliba.

Nezil ilgi pehz tam, kad Grantschu kofsch bija beidsees, es Parihse redseju weenu allu zilweku. Schis agral preeksch latta weenumehr eerasā weeta netahfu no weenas basnizas bija stahwejis un deedelejis.

Es tam praßiju, kam winsch sawu eerastu weetu effoht atstahjis.

„At, es to ilgal newarreju iszeest, latta isposhtifschanas ar sawahm pascha azzim flattitees.“

*) Humbugs nosihme „pahrlleetu uslaweschanu.“

Redakzija.

Atbildedams redaktehrs Ernst Plates.

No zensures atwehlehtis. Rihgā, 18. Juni 1874.